https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/publikacje/9809,Kwartalnik-quotBezpieczenstwo-Narodowequot-432023.html
17.11.2026, 21:44

Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe" 43/2023

W najnowszym wydaniu Kwartalnika "Bezpieczeństwo Narodowe" znalazły się artykuły dotyczące miejsca Polski w ekosystemie innowacji technologicznych; rozwoju obrony przeciwrakietowej NATO; bezpieczeństwa państw bałtyckich; migracji jako wyzwania dla Sojuszu; rosyjskiego terroru państwowego i represji wobec ukraińskiej ludności cywilnej; oraz Wojska Polskiego jako instrumentu polityki zagranicznej.

Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe"
Numer 43/2023

W numerze:

Od odstraszania do obrony - wyzwania bezpieczeństwa państw bałtyckich

Zdzisław Śliwa

Estonia, Łotwa i Litwa doświadczyły w historii szeregu zagrożeń ze strony Federacji Rosyjskiej, w tym utraty niepodległości i okupacji. Obawy tych państw przed agresywną polityką Moskwy ponownie eskalowały, gdy Rosja rozpoczęła agresję w Ukrainie, aby w pełni ją sobie pod- porządkować. Te wydarzenia nie były zaskoczeniem dla trzech państw bałtyckich, które od wielu lat ostrzegały przed takim scenariuszem. W artykule poddano analizie decyzje polityczne oraz formy wsparcia dla Ukrainy w walce o suwerenność. Dokonano także przeglądu percepcji bezpieczeństwa państw bałtyckich i ewolucji ocen zagrożeń, jak też rozwoju potencjału obronnego i wzmacniania odporności społeczeństw. Celem artykułu jest przegląd sytuacji bezpieczeństwa Estonii, Łotwy i Litwy w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę oraz ocena zagrożeń i działań podejmowanych w celu ich minimalizacji. Za materiał badawczy posłużyły dokumenty oraz przegląd i interpretacja literatury. Ponadto przyjęcie studium przypadku w odniesieniu do Estonii, Litwy i Łotwy pozwoliło na zastosowanie analizy porównawczej.

Rozwój obrony przeciwrakietowej w NATO

Tomasz Smura

Obrona przeciwrakietowa NATO, ustanowiona na szczycie w Lizbonie w 2010 r., jest szybko rozwijającym się projektem Sojuszu. Obecnie wpisuje się w jeden z trzech jego podstawowych celów, tj. obronę i odstraszanie. Projekt od początku zakładał ścisły związek z planami i oceną zagrożeń ze strony Stanów Zjednoczonych, będących najważniejszym kontrybutorem koncepcji, co wpływa istotnie na jej założenia.

Rosyjski terror państwowy i masowe represje zastosowane wobec ludności cywilnej podczas agresji na Ukrainę. Wnioski dla państw wschodniej flanki NATO i Polski

Paweł Maciej Turowski

Podczas ataku na Ukrainę Federacja Rosyjska zastosowała na szeroką skalę terror państwowy. Mordy ludności cywilnej, gwałty, przymusowe przesiedlenia mają na celu złamanie woli oporu społeczeństwa ukraińskiego. Założono represje obejmujące 5 proc. populacji – ok. 1,8–2 mln Ukraińców. Dokonuje ich nie tylko armia, lecz także FSB, MSW, czy też Rosgwardia. Rosja zasłania represje propagandą, twierdząc, że w Ukrainie odrodził się nazizm i należy go zniszczyć. Oznaki ukraińskiego patriotyzmu zdefiniowano jako nazizm, który zwalczany jest terrorem. Premier Estonii Kaja Kallas stwierdziła, iż gdyby Rosja zajęła jej państwo, zostałoby ono wymazane z mapy. Estończyków jest mniej niż 900 tys., a zatem Rosja, stosując terror państwowy znany z Ukrainy, mogłaby zakończyć istnienie narodu estońskiego. W związku z tym pojawia się pytanie, czy systemy ochrony ludności w państwach wschodniej flanki NATO są zaprojektowane tak, aby zapewnić bezpieczeństwo, czy też wymagają one korekt i zmian.

Miejsce Polski w ekosystemie innowacji technologicznych NATO

Izabela Albrycht

Od 2019 r. NATO wykazuje coraz większą determinację polityczną i systemowe podejście do wsparcia rozwoju i wdrażania innowacji technologicznych. Celem artykułu jest przedstawienie aktualnego miejsca Polski w ekosystemie innowacji technologicznych Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz związanych z tym szans, w tym na zapewnienie zgodności z potrzebami modernizacji Sił Zbrojnych RP oraz strategią przemysłową kraju. W czasie trwającego przesilenia geopolitycznego innowacje w obszarze nowych i przełomowych technologii są kluczowe dla dalszego rozwoju gospodarczego państw, budowania przez nie

potencjału militarnego oraz sformułowania skutecznych odpowiedzi na wyzwania bezpieczeństwa. Dlatego w kolejnych dekadach XXI w. to potencjał technologiczny w dużej mierze zadecyduje o pozycji zarówno geopolitycznej, jak i geoekonomicznej Polski oraz o zdolnościach do obrony i odstraszania, a także zapewnienia bezpieczeństwa i odporności państwa.

Migracje jako wyzwanie dla Sojuszu Północnoatlantyckiego

Paulina Polko

Migracje jako wyzwanie właściwe do rozpatrywania na poziomie Sojuszu Północnoatlantyckiego (North Atlantic Treaty Organization, NATO) pojawiły się w Koncepcji Strategicznej Paktu dopiero w 2022 r. Niemniej w XXI w., a zwłaszcza od 2015 r., tematyka ta była podnoszona na wszystkich szczytach NATO i wyrażana w oczekiwaniach wobec Sojuszu zwłaszcza przez południowe i wschodnie państwa członkowskie, które doświadczają intensywnych problemów, choć odmiennych, generowanych przez międzynarodowe ruchy ludności, powodowane konfliktami zbrojnymi czy uwarunkowaniami społeczno-ekonomiczno-środowiskowymi krajów – źródeł imigracji. Zaangażowanie NATO zarówno w basenie Morza Śródziemnego, jak i we wsparcie ochrony granicy na wschodniej flance Sojuszu jest z jednej strony odpowiedzią na oczekiwania państw członkowskich w zakresie zapewniania im bezpieczeństwa, a z drugiej – w szerszym wymiarze – dowodem na zmieniający się charakter Paktu, reagowanie na dynamikę zdarzeń w obszarze bezpieczeństwa i potwierdzenie woli większego zaangażowania na polu niemilitarnym, nawet jeśli aktywność taka powoduje wysuwanie pod adresem NATO oskarżeń o sekurytyzację migracji.

Wojsko Polskie jako instrument polityki zagranicznej i budowy pozycji międzynarodowej Rzeczypospolitej w latach 1992-2023

Przemysław Piotr Żurawski vel Grajewski

Wojsko Polskie jest instrumentem osiągania celów polityki zagranicznej RP. W latach 1992–1999 jego aktywność ekspedycyjna służyła otwieraniu Polsce drogi do NATO, po 1999 r. była zaś instrumentem forsowania drugiej fali rozszerzenia Sojuszu i narzędziem budowy więzi z USA oraz partnerami z regionu. Próba wykorzystania wojska do wzmocnienia pozycji RP w UE się nie powiodła. Lata 2008–2015 przyniosły redukcję polskiej aktywności wojskowej i stopniowy zanik myśli politycznej z nią związanej. Okres 2015–2022 to czas budowy na wschodniej flance NATO systemu odstraszania przez ukaranie opartego na wysuniętej obecności. Doświadczenia ludobójczej wojny rosyjskiej na Ukrainie wymuszają przejście do systemu wysuniętej obrony i odstraszania przez blokowanie, co przyczynia się do tworzenia nowych scenariuszy misji ekspedycyjnych.

* * *

Kwartalnik „Bezpieczeństwo Narodowe" to międzynarodowe, recenzowane czasopismo o otwartym dostępie, którego celem jest pogłębianie wiedzy oraz ukazanie teoretycznych i praktycznych aspektów z dziedziny bezpieczeństwa i obronności.

Ogniskujące się zwłaszcza na zagadnieniach:

- integrowania systemu zarządzania bezpieczeństwem narodowym, w tym kierowania obroną państwa;
- tworzenia nowoczesnego systemu odporności państwa;
- wzmacniania zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do odstraszania i obrony;
- umacniania zdolności Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej do zapewniania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz obszarowi euroatlantyckiemu;

- rozwijania współpracy międzynarodowej wzmacniającej pozycję Polski na arenie światowej.

Redaktor naczelny:
gen. bryg. dr hab. inż. Mariusz M. Fryc

Zastępca redaktora naczelnego:
Paweł Pietrzak

Sekretarz redakcji:
Agnieszka Ogrodowska

Redaktor językowy:
Kinga Słowik

Numer ISSN 1896-4923

Kopiowanie całości bądź części artykułów możliwe jest tylko za zgodą redakcji.

Opinie wyrażone w artykułach są poglądami autorów i nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Tweetnij